

роман на Димитър Димов. Така психически съдържания на Елена Петрашева са проецирани на първо място върху образа на брат ѝ, но освен това и върху образите на двамата мъже от антуража ѝ - Хиршфогел и Андерсон. Братът, ротмистър Петрашев, параден светски мъж, е натоварен с функцията на Персоната у Елена, доколкото самата Елена от началото на романовото действие се е оттеглила от светския живот, за да се освободи физически и психически от плода на една „мъртва“ любов. Същевременно обаче братът въплъщава нейното изтласкано мъжко начало, нейния Анимус, който ни се разкрива като безличен и безхарактерен. Кръжащите около нея немски офицери Хиршфогел и Андерсон, от друга страна, са отражение на демоничното и ангелското у героинята.

Процесът на проектиране, както и обектите-носители на проекции, отразяват вътрешната динамика в развитието на централните образи. Проектирана или не, „Сянката“ съпътства даден образ и в един момент взема връх. Сцената, в която Елена се сбогува с двамата немски офицери и с Бенц, се превръща в гранична за развитието на характера на героинята. Елена осъзнава смисъла на присъствието на тримата мъже: *„През часовете, които прекарахме заедно, имах убеждението, че животът ми бе пълен“* (ОД, 222). Заминаването им е равно на сбогуване с онези аспекти от личността ѝ, които са поддържали вътрешното ѝ равновесие. От този момент нататък тя действа като обладана от „Сянката“ си - „левантинското“ взема връх в характера ѝ - и у нея е готов да се прояви архетипът на „Предателя“. Предателството спрямо Бенц обаче, с което Елена го обрича на смърт, не идва неочаквано: смъртта и на другите двама мъже, с които е била близка някога - летеца Райхерт и годеника ѝ фон Харсфелд, - е провокирана косвено от нея.

В „Осъдени души“ „Сянката“ на Ередиа, загатната от момента на появата му, постепенно набира плътност и недвусмислено доминира в моментите, когато той изоставя смъртно болния Мюрие, за да подслуша разговора между отец Оливарес и Фани, когато смазва човешкото достойнство на Оливарес и предизвиква самоубийството му; когато накрая - по най-жесток начин - предава на смърт Доминго. Стреляйки в Ередиа, Фани Хорн извършва покушение преди всичко върху „Сянката“ му - самата Фани, превърната в „Сянка“: *„Една сянка, безшумна като призрак, се прибра незабелязано в палатката си“* (320). Наред